

Domotica

Presentatie Domotica
Senioren Brabant-Zeeland: Oerle 27.10.2025

Goed leven,
goed wonen

Even voorstellen

Joël Fliek
Assetmanager

maasvallei
Goed leven,
goed wonen

Severenstraat 200, 6225 AH Maastricht
T 043 368 37 79 E j.fliek@maasvallei.nl I www.maasvallei.nl

Welkom.

Wat is Domotica?

Wat is het? Historie? Hoe werkt het?

Algemene opvattingen over Domotica

Ik weet niets van technologie, hoe moet ik dan ooit domotica snappen?

Slimme gadgets zijn voor de jeugd en niet voor ons!

Domotica is duur en we willen onze woning niet verbouwen

Zorgdomotica?!:
Ik kan het best nog af zonder hulp!

Wat is domotica?

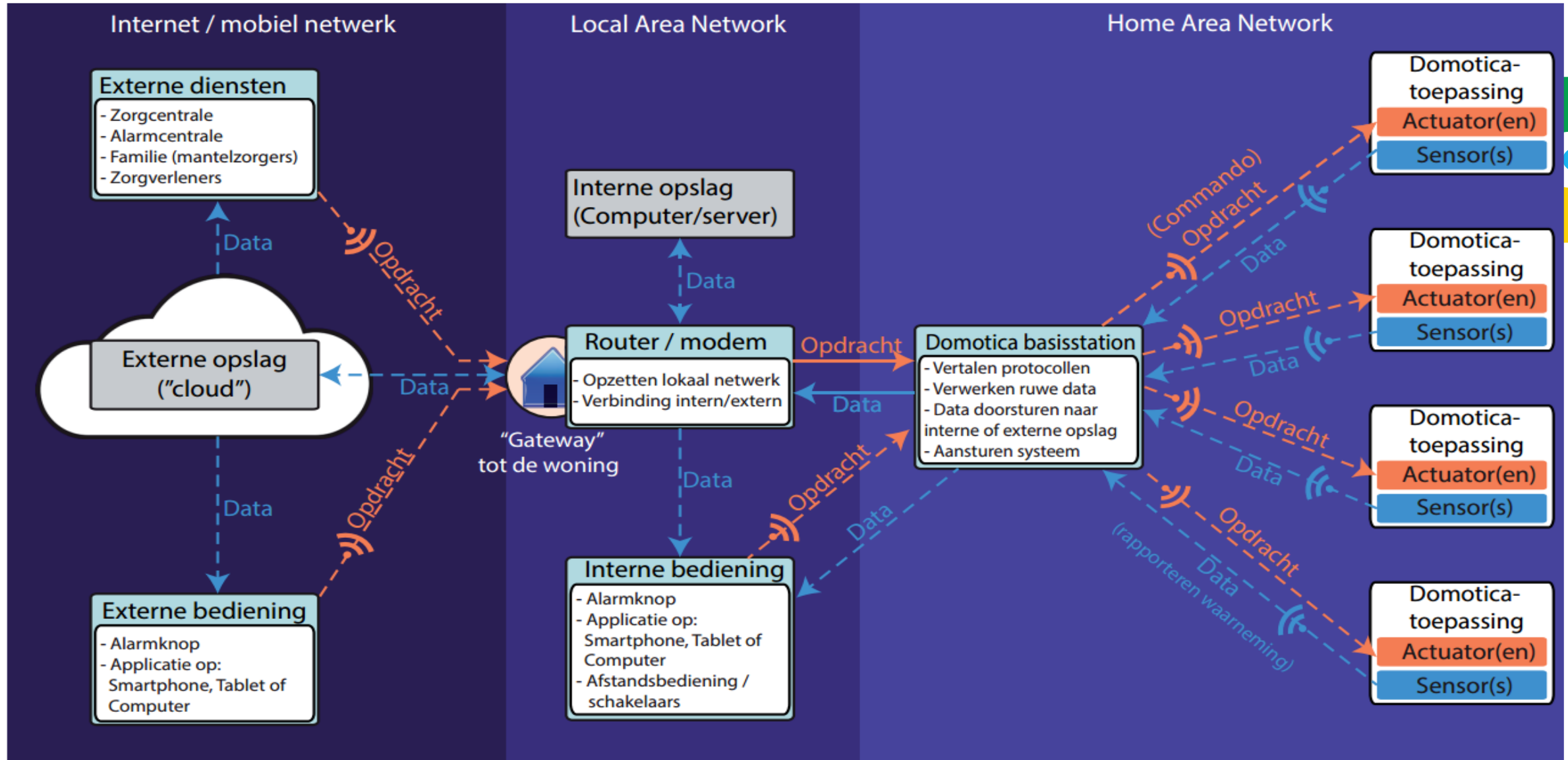
Domotica is:

“alle apparaten en (aanverwante) infrastructuren in en rond woningen die elektronische informatie gebruiken voor het meten, programmeren en sturen van functies ten behoeve van bewoners en dienstverleners.”

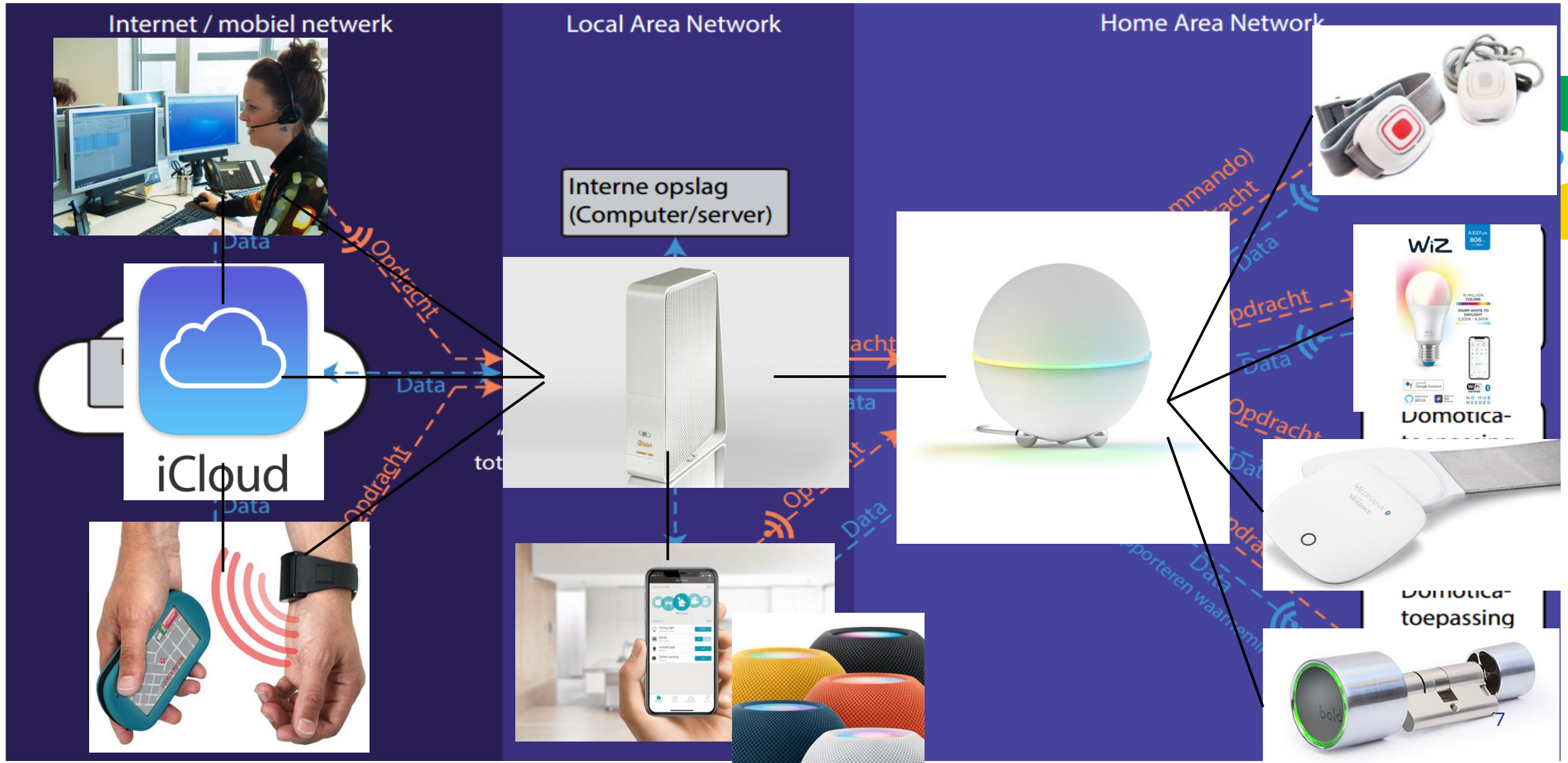
Voorwaarden

- Geen losse toepassingen maar een netwerk
- Toepasbaar in bestaande woning
- Volledig draadloze domotica
- (Alle) toepassingen moeten verbonden kunnen worden

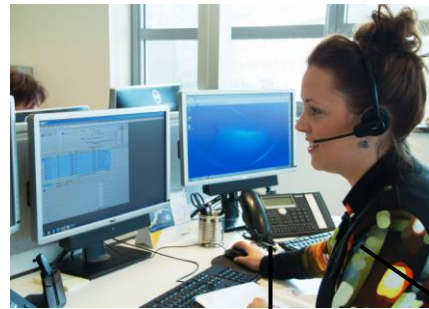
Hoe werkt Domotica?

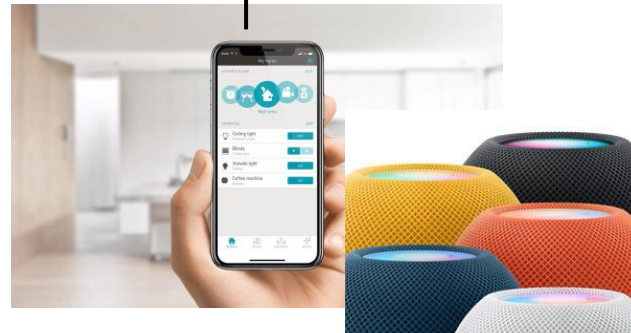
Hoe werkt Domotica?

Hoe werkt Domotica?

iCloud

maasvallei

Wat is domotica?

Wat is domotica?

S

L

I

M

Beste slimme koelkast

SLIMME DEURBEL MET VIDEO

SLIMME
DEURBEL
MET VIDEO
Art. 112318
• draadloos

← To Be Continued

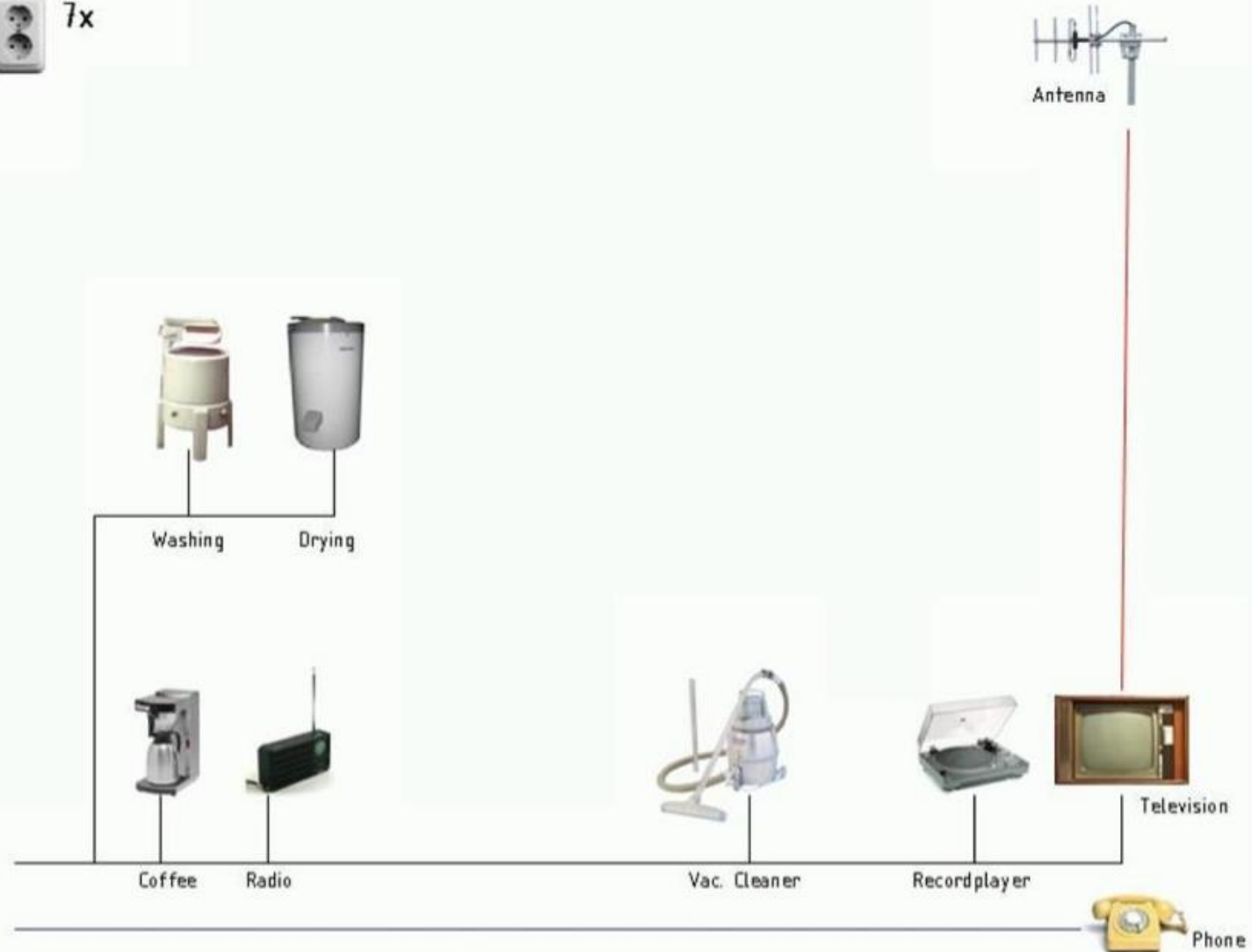

Beste smart lock
voor thuis

Historie (slimme) apparaten

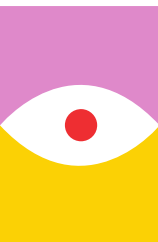
Thuisituatie 1960:

svallei
Goed leven,
goed wonen

Historie (slimme) apparaten

Thuisituatie 2025:

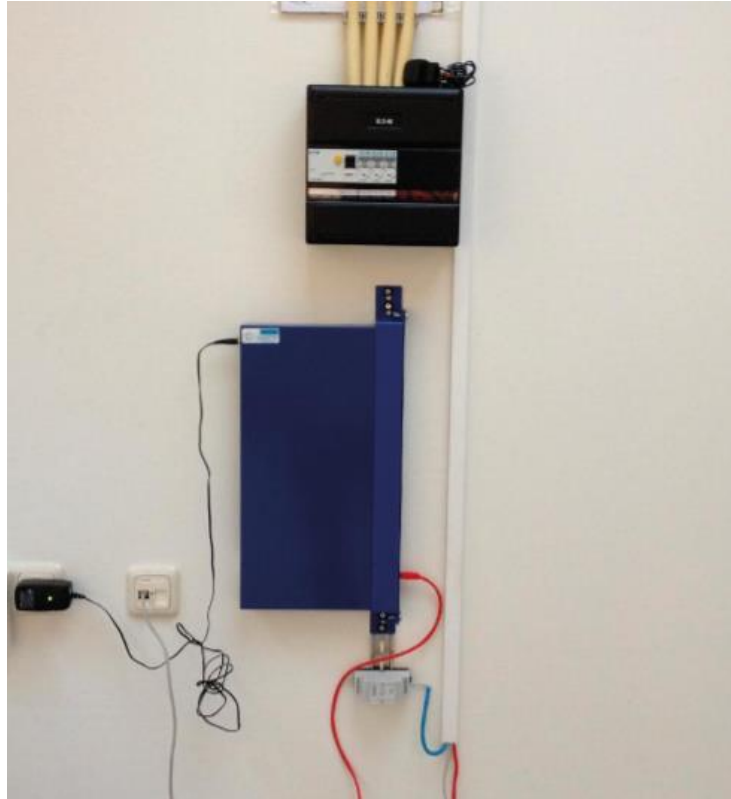
Internet of Things

- Slim – Slimmer – Slimst: Alles verbinden met internet!

1^e domotica in Nederland

- Domotica vanaf 1998 - 2010

goed wonen

Herintreding Domotica

- Domotica vanaf 2010 - heden

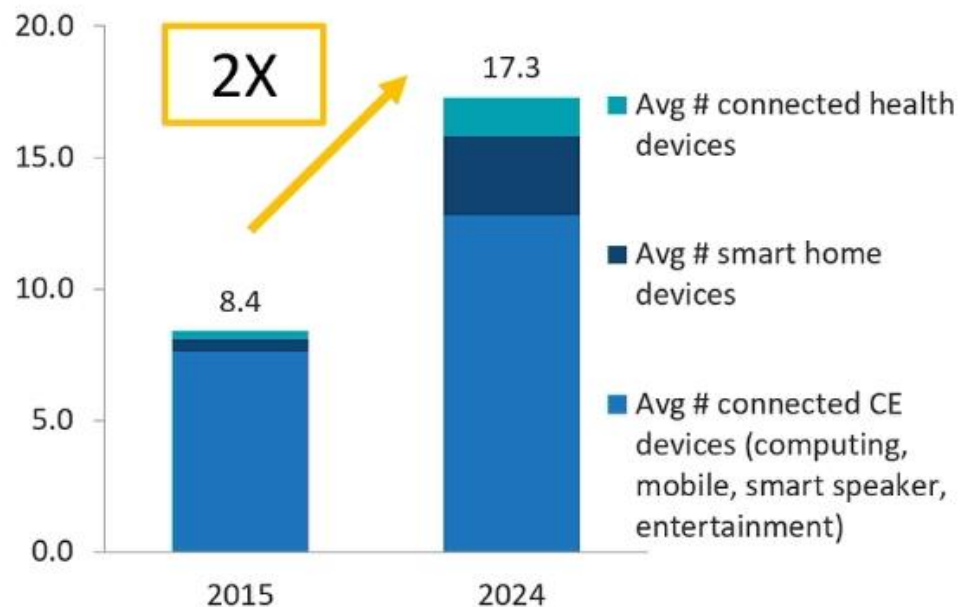

allei
ed leven,
ed wonen

Toekomst domotica

- Marktadoptie
 - AI
 - “Internet of Things”

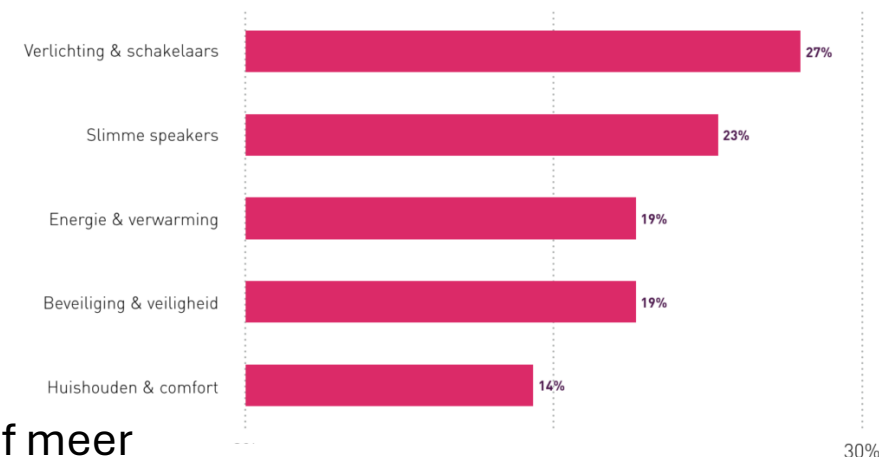
Gem. aantal verbonden apparaten per huishouden in USA

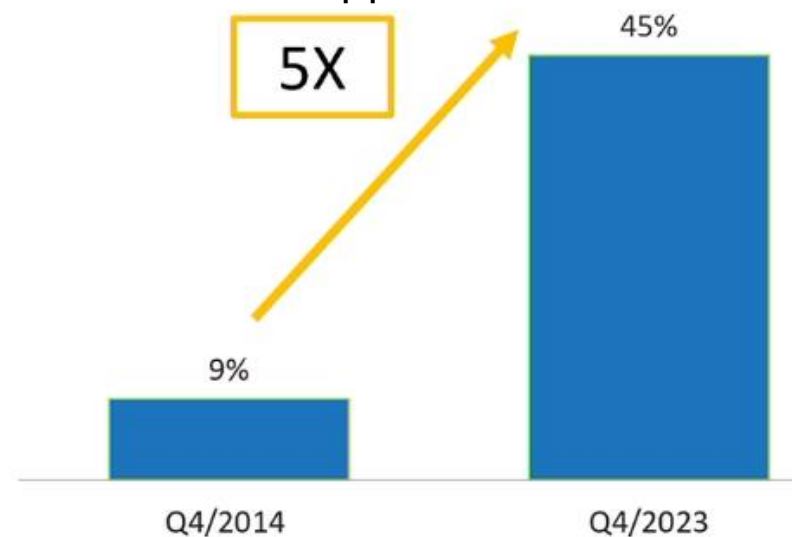
Helft huishoudens heeft smart home producten

22 juni 2021

Bezit smart home segmenten

Eigenaar van 1 of meer Smart Home apparaten

Bron: Smart Home Monitor

maasvallei

Goed leven,
goed wonen

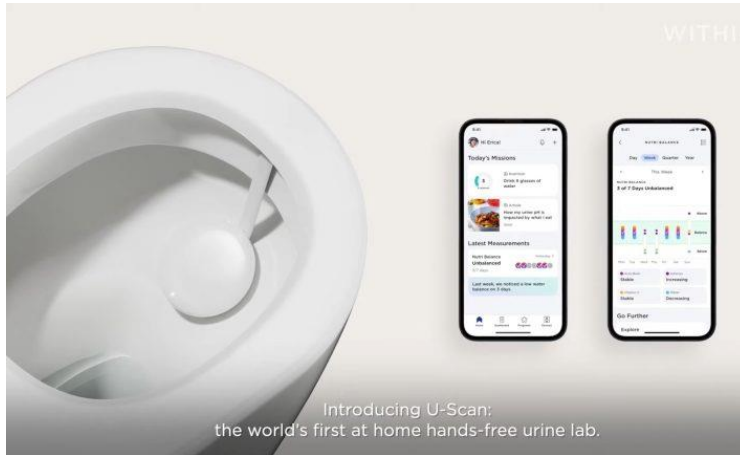
Toekomst domotica

- Toekomst – technologie in ontwikkeling (CES 2025)

Toekomst domotica

- Toekomst – technologie in ontwikkeling (CES 2025)

Langer zelfstandig thuis met domotica!

Onderzoek 2018 – 2023

Kaders en randvoorwaarden om
technologie in te zetten voor senioren!

Langer zelfstandig wonen met Domotica

Publicaties domotica onderzoek

- ZorgvisieICT (2018, uitgave 4)
- FMT Gezondheidszorg (2019, uitgave 1)
- ZorgSaamWonen (2021), COVID & Domotica
- Klokhuis Magazine (2023)

TECHNOLOGIE

LANGER ZELFSTANDIG WONEN MET BEHULP VAN DOMOTICA

VEEL OUDEREN HEBBEN DE WENS OM IN HUN EIGEN VERTROUWDE WONING EN WOONOMGEVING OUD TE WORDEN. ZIJ WONEN HIER VAAK AL MEER DAN TWINTIG JAAR, WANNEER EEN BEHOEFTE AAN ZORG ONTSTAAT KAN ZELFSTANDIG WONEN MOEILIK WORDEN, TOCH WILLEN ZIJ OOK DAN HET LIEFST THUIS OUD WORDEN (VAN HERSEL, G. LEIDELMEIJER, 2010). HET AANPASSEN VAN DE EIGEN WONING (TRAPLIFT, VERHUUDEREN DORPELS E.D.) KAN TOT OP ZEKERE HOOGTE UITKOMST BIEDEN, MAAR DOOR DE VERGRUIZENDE SAMENLEVING, HET OVERHEIDSBELIJD GERICHT OP LANGER ZELFSTANDIG WONEN EN HET DREIGENDE TEKORT AAN ZORGPERSONEEL ZIJN NIEUWE OPLOSSINGEN NODIGZAKELIJK.

Door: J. Jolke Fiek

De auteur van dit artikel Jolke Fiek is sinds april 2018 werkzaam bij RO groep als adviseur Zorg & Domotica.

T echnologische oplossingen (domotica) kunnen ouderen in staat stellen langer zelfstandig te blijven wonen. Toch staat de toepassing ervan nog in de kinderschoenen. De rijksoverheid, gemeenten, thuiszorgorganisaties en woningcorporaties worstelen met een aanbod aan domotica waarbij het nog niet duidelijk is hoe die kan worden ingezet. Verder weten ouderen niet wat domotica hen kan bieden. Als zij niet weten wat domotica kan bieden dan zullen zij die uiteraard niet gaan aanschaffen en gebruiken. Bovendien hebben senioren vaak de voor-ingehouden mening dat technologie te ingewikkeld voor hen is. Om dit denkbeeld te doorbreken moet inzichtelijk worden gemaakt hoe domotica kan voorzien in behoeften. In dit onderzoek zijn aan de vraagstukken behoeften en aan de aanbodzijde domotica-toepassingen systematisch gekoppeld. De gebruiker is dan daadwerkelijk het startpunt en staat centraal in het selectieproces van domotica.

BEHOEFTE VS DOMOTICA
Het toepassen van domotica moet geen doel op zich zijn. Het gaat om de zoektocht naar de balans tussen technologie en de gebruiker. Het Persoon-Environnement fit model leert ons dat er een fit moet zijn tussen de gebruiker en zijn omgeving (Kabaana, 1975). In de context van domotica (zie figuur 1) betekent dit een fit tussen de gebruiker en de domotica-toepassingen in de woonomgeving. Domotica moet een toegevoegde waarde hebben. Er moeten (meerdere) behoeften van de gebruiker vervuld worden. Daarnaast moet de

ORGANISATIES WORSTELLEN MET EEN AANBOD AAN DOMOTICA WAARBIJ HET NOG NIET DUIDELIJK IS HOE DIE KAN WORDEN INGEZET

maasvallei

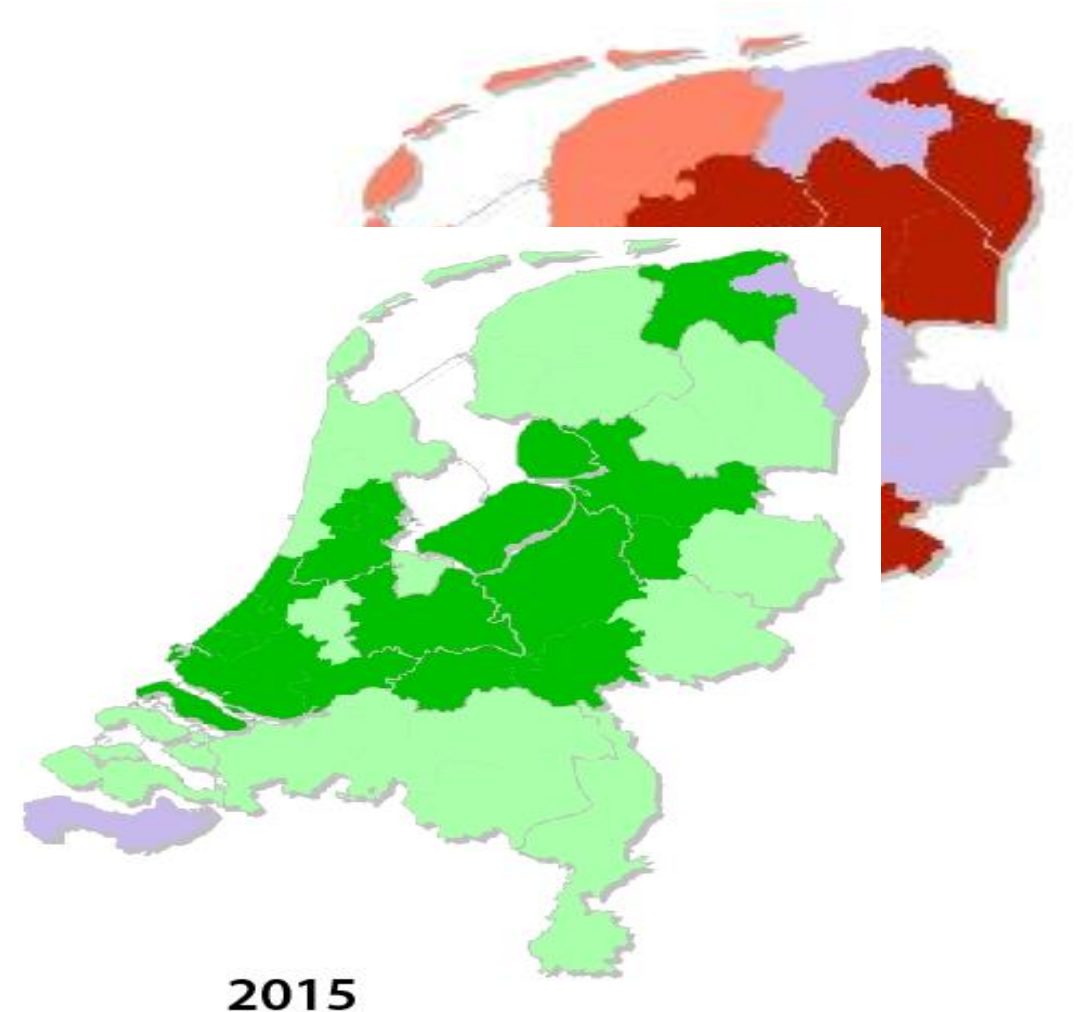
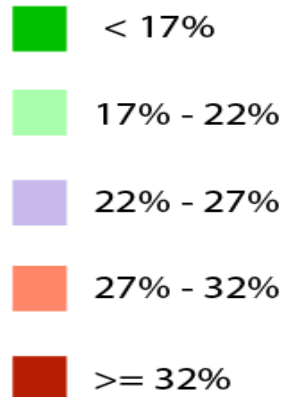
Goed leven,
goed wonen

Langer zelfstandig wonen met Domotica

Context en achtergrond

- Aantal 65-plussers per regio

Legenda

Langer zelfstandig wonen met Domotica

Context en achtergrond

- Wet en regelgeving dwingt ouderen langer thuis te wonen, sluit ook aan op eigen wens

Verzorgingstehuis

Zorginstelling

Thuis

~ € 6.000 – €16.000 goedkoper per oudere

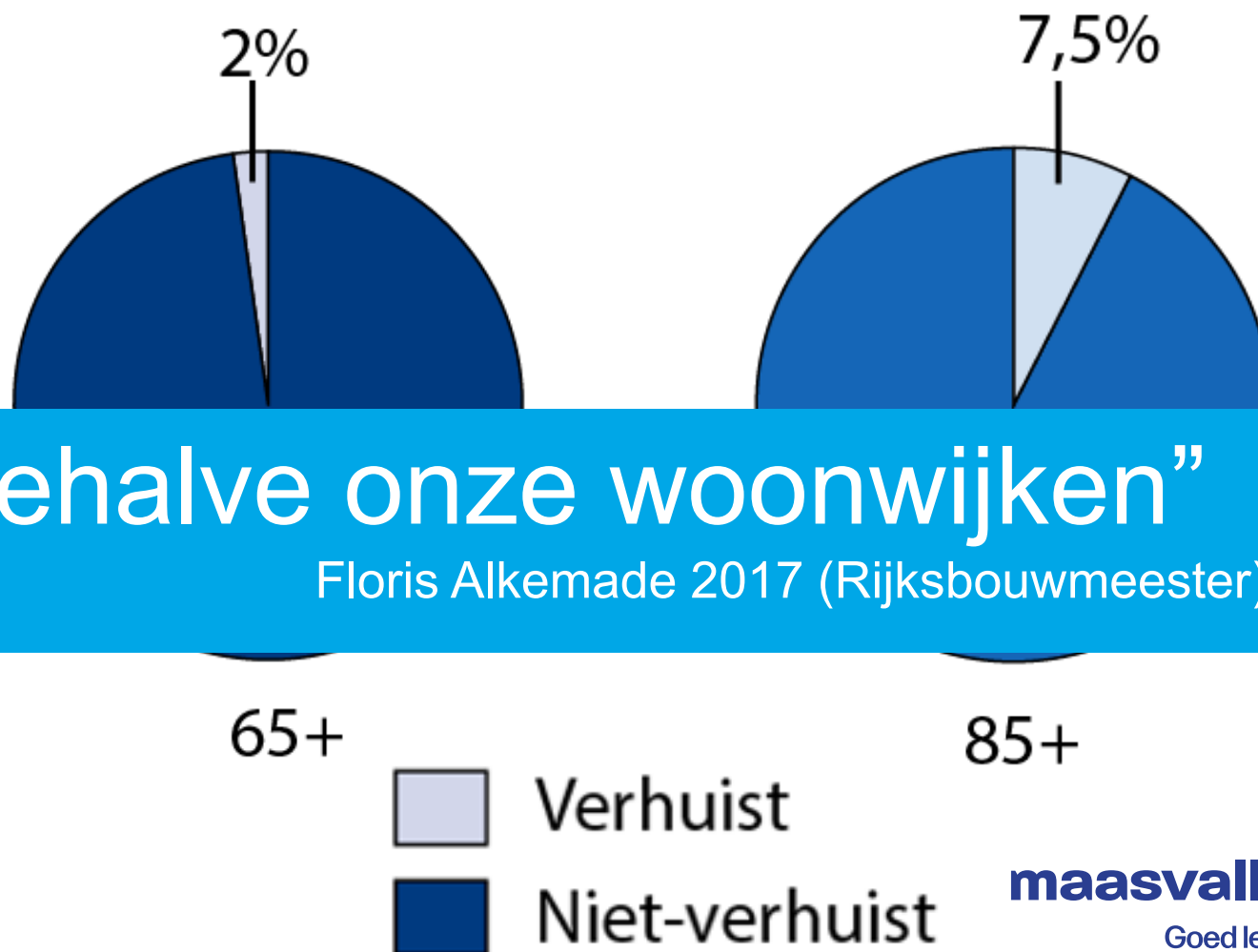
maasvallei

Goed leven,
goed wonen

Langer zelfstandig wonen met Domotica

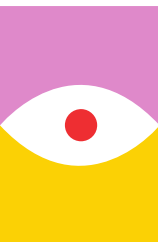
Context en achtergrond

- Men moet langer thuis blijven wone
- Het is de wens van veel ouderen

“Alles is veranderd behalve onze woonwijken”

Floris Alkemade 2017 (Rijksbouwmeester)

maasvallei
Goed leven,
goed wonen

Langer zelfstandig wonen met Domotica

Woning geschikt maken

- Woningaanpassingen, zijn maar deels een oplossing
- Andere alternatieven?

Goed leven,
goed wonen

Langer zelfstandig wonen met Domotica

Domotica ???

Domotica toepassingen

Classificatie domotatoepassingen

Comfort en gemak (14)

Op afstand bedienen van apparaten

Slimme huishoudelijke apparaten

Sociaal contact en communicatie (2)

Sociaal contact en communicatie

Veiligheid en beveiliging (9)

Beveiliging van de toegang tot woning

Veiligheid in de woning

Energiemonitoring en klimaatbeh. (9)

Energie besparen / verbruik monitoren

Luchtkwaliteit en beheersing binnenklimaat

Gezondheid en zorgverlening (16)

Bewaken van de persoonlijke veiligheid

Ondersteunen / bevorderen van gezondheid

Vitale functies monitoren

Domotica moet aansluiten op behoeften

Gebruiksbehoeften onderzoeken

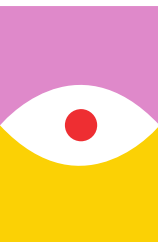
- Wensenlijstjes
- Bruikbaar?

Langer zelfstandig wonen

Wensen:

- Gelijkvloers wonen
- Ruime keuken met kookeiland
- Kleiner wonen
- Onderhoudsvriendelijke tuin
- Voorzieningen in de buurt
- ???

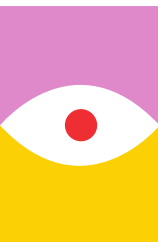
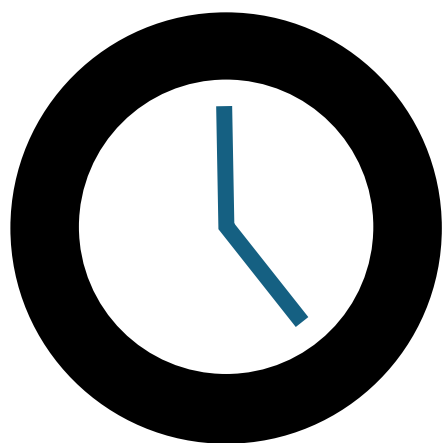

maasvallei

Goed leven,
goed wonen

Benadering op basis van proces

Woonproces

08:00 Opstaan & ontbijten
10:00 Ontvangen bezoek familie / mantelzorger
13:00 Kijken Journaal (tv)
17:00 Koken
19:00 Gordijnen dichtdoen omwille van privacy
22:00 Bed
03:00 Nachtelijk toilet bezoek

Zorgproces

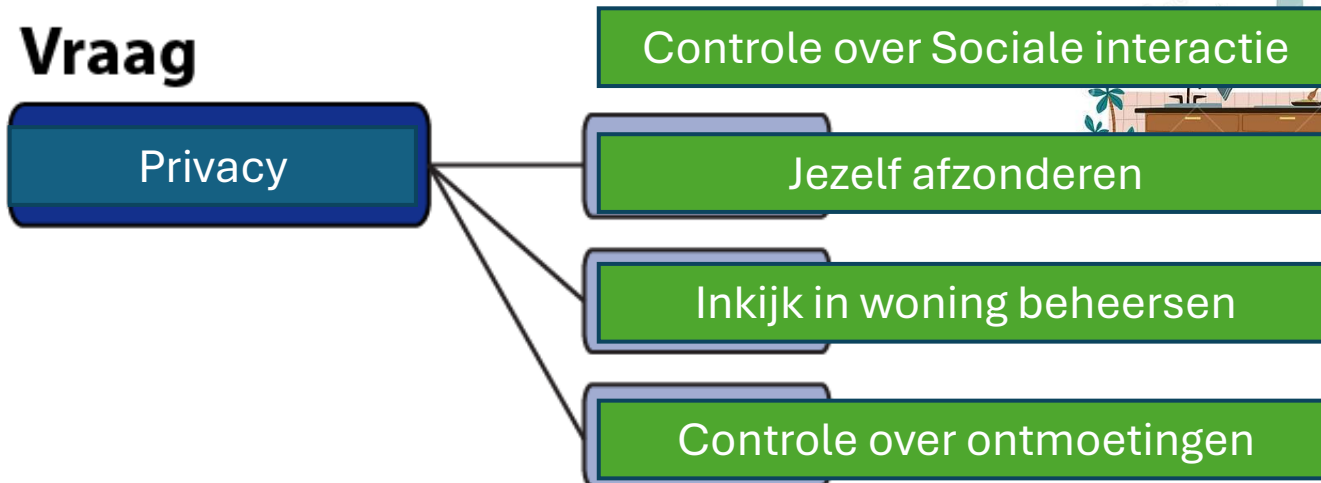
10:00 Herinneren om medicatie in te nemen
14:00 Ontvangen verpleegkundige
15:00 Wondverzorging na vorig valincident
16:00 Koffie drinken met zorgverlener
20:00 Ontvangen Verpleegkundige
21:00 Douchen

maasvallei

Goed leven,
goed wonen

A collage of 12 illustrations showing various daily activities: sleeping, showering, sitting at a table, sitting on a rug, sitting at a desk, sitting on a floor, standing by a mirror, standing by a closet, sitting at a desk, sitting on a bicycle, and sitting on a floor. A large clock is in the center.

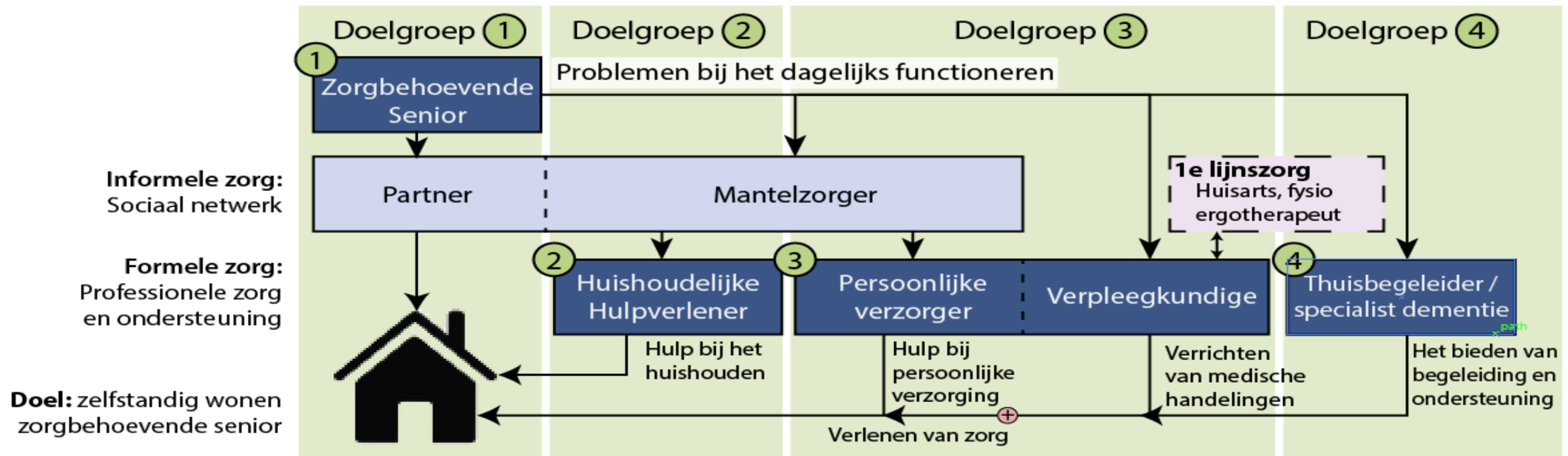
- Proces is voor iedereen min of meer hetzelfde voor een bepaalde doelgroep
- Woon- & zorgproces
- Doel of toestand met activiteiten

Domotica laten aansluiten op behoeften

Neem alle gebruikers mee

- Vijf behoeftenclusters, 300+ activiteiten

Domotica laten aansluiten op behoeften

Voordeel behoeften o.b.v. gebruiksproces

Domotica in 2000

Domotica in 2015

Domotica in 2030

Behoeften in 2000

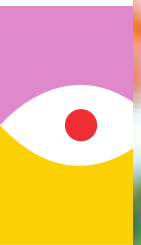
Behoeften in 2015

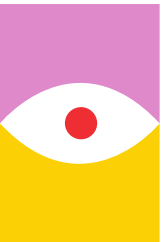
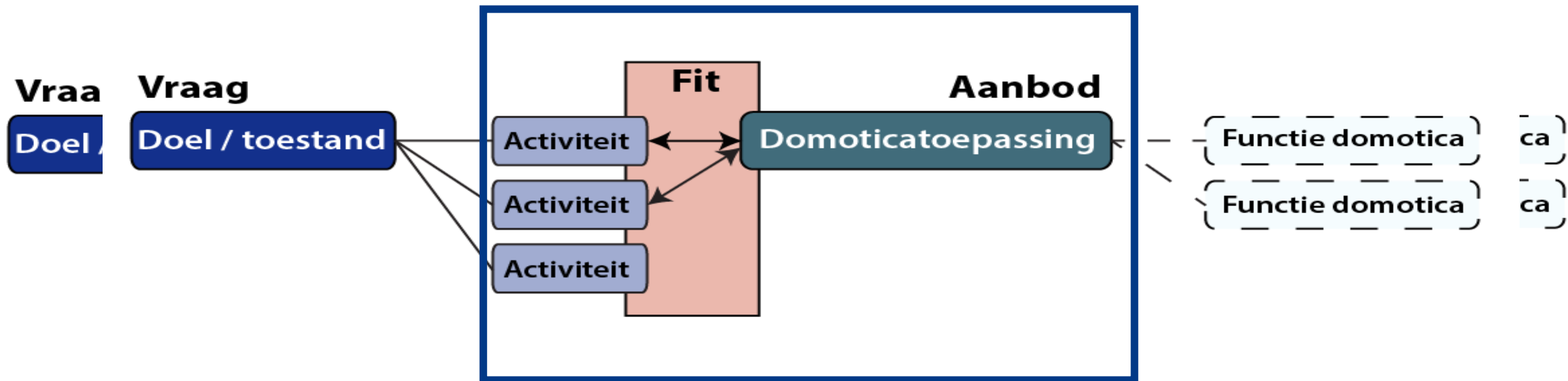
Behoeften in 2030

Domotica laten aansluiten op behoeften

Afstemmen behoeften en domotica

Afstemmen behoeften en domotica

Vervullen van behoeften (++, +, blanco of -)

[illegible]

Afstemmen behoeften en domotica

Concrete voorbeelden

Goed leven,
goed wonen

Algemene opvattingen over domotica

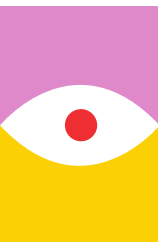
Veel technologie is al geautomatiseerd (is er op achtergrond zonder dat u het merkt).

Vervult juist grotere behoeften bij ouderen om bijv. toch thuis te kunnen blijven wonen!

Domotica is draadloos (geen bouwkundige Aanpassingen nodig & betaalbaar (vanaf. Ca. 800eur voor basis)

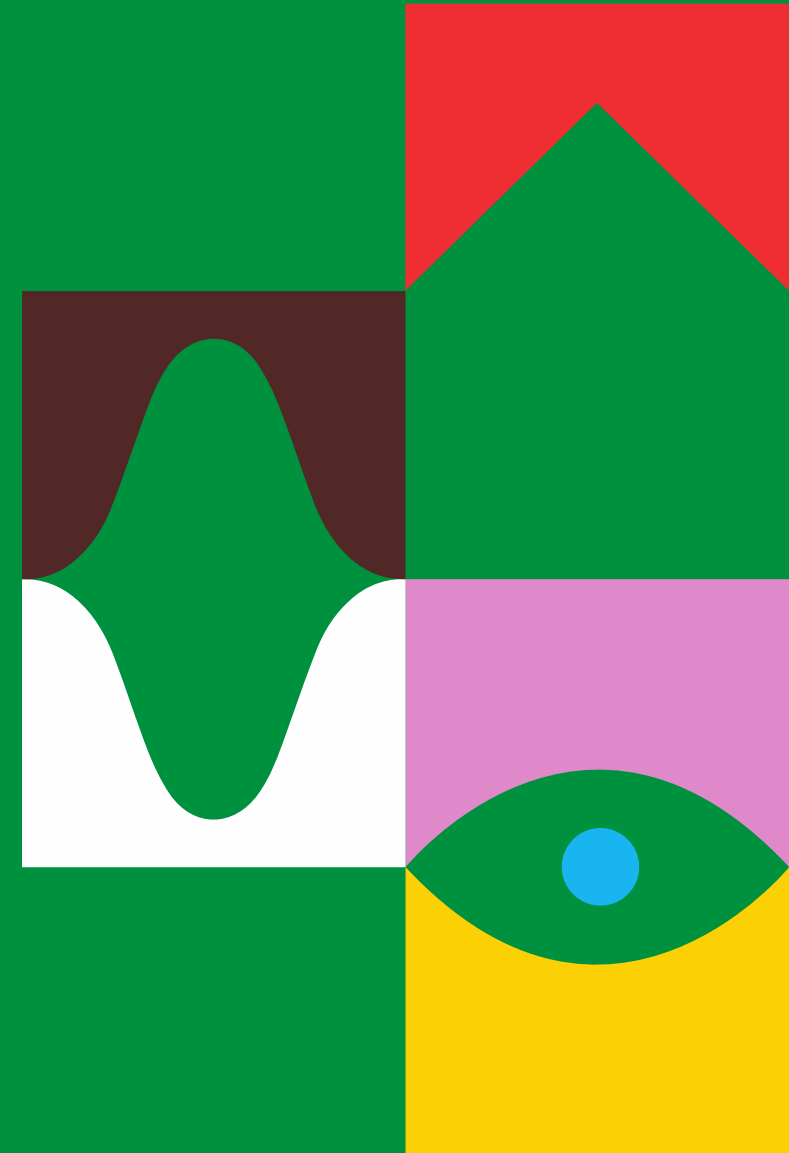
Zorgdomotica slechte naam, stereotyperend.

Enkel zorgdomotica toepassen is ook niet genoeg, moet mix zijn van comfort, sociaal, veiligheid en energie

Domotica in de praktijk

Concrete voorbeelden & toekomstige ontwikkelingen

“Domoticakoffer” (Tunstall)

Landelijk:

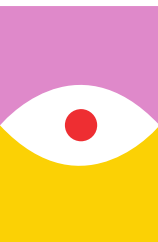
- Toepassingen kiezen op basis van behoeften
- Focus op zorgtechnologie
- Langer thuis wonen
- Product niet langer verkrijgbaar door gebrek aan interesse
- Financieringsvraagstuk moeilijk

Woonzorgalliantie Hoeksche Waard

Project 'Slim Langer Thuis'

- 180 woningcorporatiewoningen aangepast met domotica
 - Abonnementdienst (servicekosten) voor slimme technologie
 - Technologie zelf samen te stellen op basis van behoeften
 - Samenwerking tussen gemeente(n), installateurs, woningcorporaties en zorgpartijen
-
- Resultaten van bewoners (zeer) positief
 - Uiteindelijk gebleven bij een pilot van 180 woningen (subsidie)

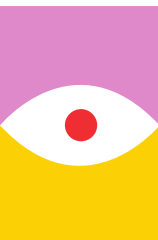
maasvallei

Goed leven,
goed wonen

Deltaplan wonen, welzijn en (minder) zorg

Zuid-Limburg, samenwerking 46 organisaties

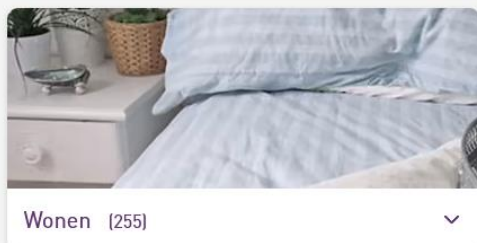
- Meer dan alleen zorg!! Ook wonen & welzijn: leefomgeving belangrijk
- Inrichten 30 woonzorgzones in Zuid-Limburg waarin infrastructuur aanwezig is om zelfstandig oud te worden.
- Algemene woningtoegangen alle meergezinswoningen geschikt maken voor zorg & welzijn
- Domotica om langer thuis te wonen (woningtoegang – (zorg)alarmeringssystemen)
- Uitrol 2026 – 2030 – meer dan alleen technologie

Overheid: Hulpmiddelenwijzer/ Zorg van Nu

Bewezen zorginnovaties: lijst overheid

- Sterke focus op (bewezen) zorgtechnologie
- Vooral ook andere hulpmiddelen (technologie kan niet alles)
- Beperkte toepassingen voor comfort en gemak
- Geen gekoppelde toepassingen!! Maar losse toepassingen.

Sta op hulp wanneer je op het toilet zit →
Met hulpmiddelen zelfstandig naar de wc

Opstaan zonder hulp met grijppaal →
Weer zelfstandig uit bed of van de stoel

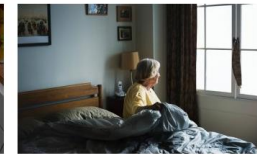
Reuma hulpmiddelen om te blijven schrijven →
Je boodschappenlijstje op papier zetten met een reuma-pen

Wekkers voor doven en slechthorenden →
Op tijd je bed uit met trillen

Slimme medicijndispensers →
Nooit meer je medicijnen vergeten

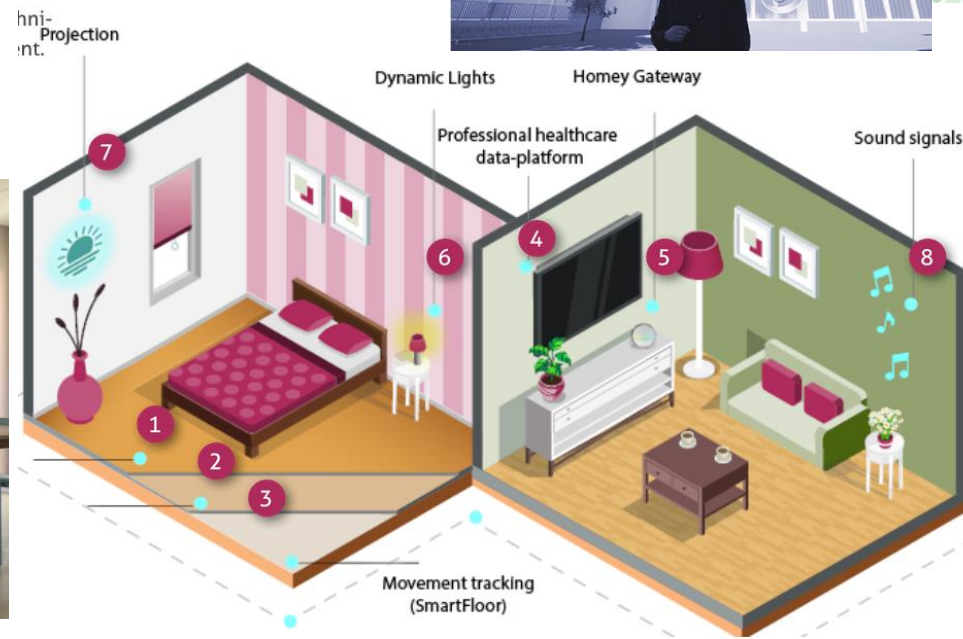
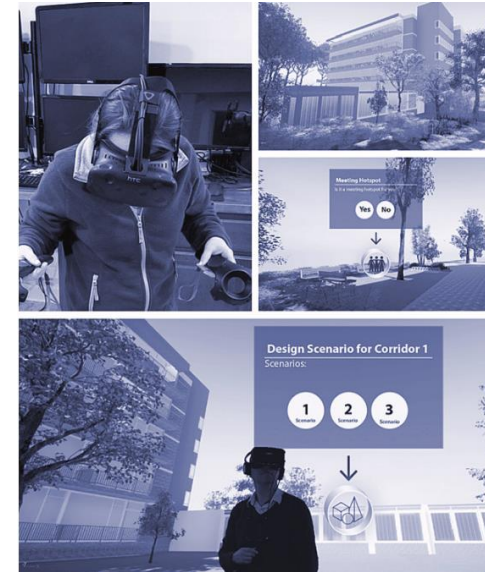

Slimme sensoren in huis en zorginstelling →
Veilig wonen met personenalarmering

COOK3R

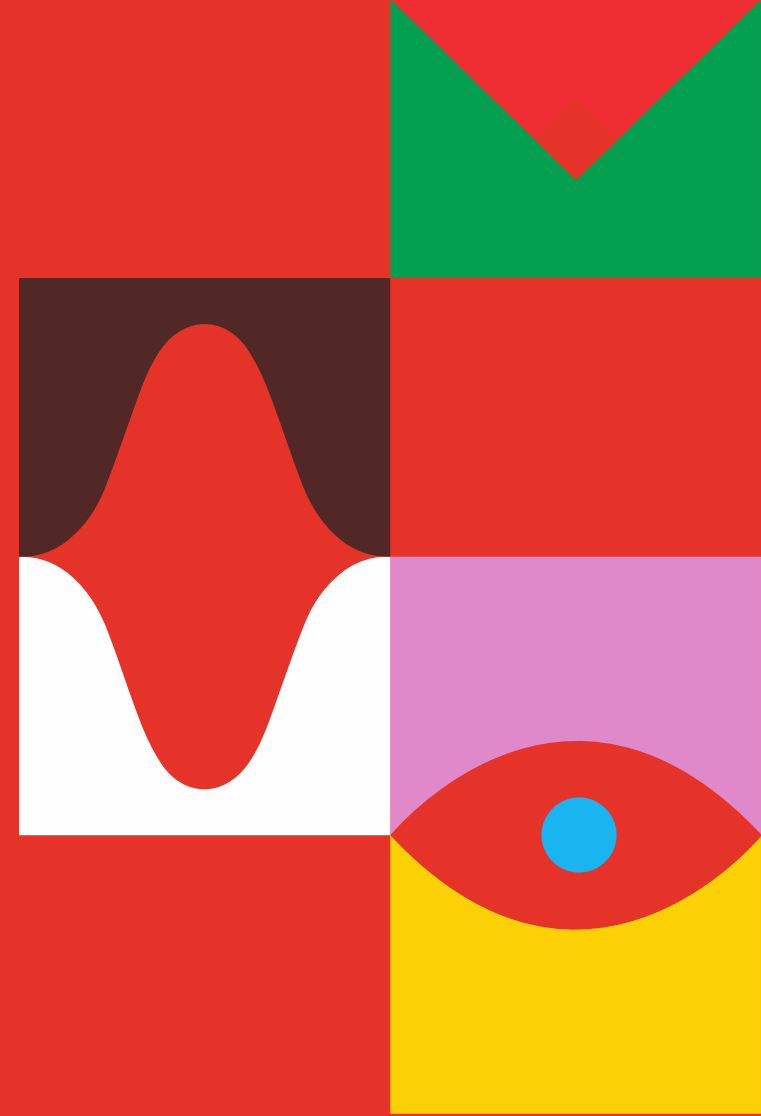
Kookstel als mantelzorger

A close-up photograph of a copper cooking pot with two handles, sitting on a white gas stove burner. The burner is lit, and a bright orange flame is visible beneath the pot. The stove has other burners visible in the foreground and background, all with black grates. The background is a plain, light-colored wall.

naasvallei
Goed leven,
goed wonen

Aandachtspunten

Conclusies & afronding

Aandachtspunten

Conclusies & afronding

- Alleen Domotica gaat er niet voor zorgen dat men langer zelfstandig thuis woont!
- Domotica 'technisch' in staat om te ondersteunen bij langer thuis wonen, maar...
- Véél goede initiatieven, maar samenhang ontbreekt vaak nog!
- Belangen voor domotica vaak tegenstrijdig met behoeften (ontlasten zorg...)
- Baseer domotica op behoeften, anders gaat men het niet (correct) gebruiken.
- Financiering belangrijk vraagstuk

